

Prispevki oz. obvezna socialna zavarovanja za samozaposlene osebe – spremembe februar 2022

V tem članku bomo podrobno opredelili prispevke samostojnih podjetnikov za socialno varnost. Samostojni podjetniki si sami plačujejo **prispevke za socialno varnost**. Podatki za obračun se avtomatsko kreirajo v e-davkih. Poravnati jih morajo do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Davčni organ sestavi **pred izpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vroči zavezancu elektronsko prek portala eDavki**. Zavezanec se na e-DAVKIH registrira, kjer lahko spremlja svojo kartico in ostale dokumente vezane na poslovanje podjetnika. Informacijo o **višini prispevkov podjetnik lahko vidi na e-DAVKIH pod vloženimi dokumenti**.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, **mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSVZ najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec**. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Da podjetnik lahko dostopa do portala eDavki, si mora predhodno urediti **digitalno potrdilo** in se z njim registrirati v sistem. Namestiti si mora tudi elektronsko komponento. Ta služi podpisovanju dokumentov, ki jih bo vlagal.

Pred prvo uporabo portala e-Davki je obvezna registracija. Zavezanec se lahko v eDavke registrira na dva načina. Enostavnejši način je registracija z davčno številko in geslom. Drugi način je registracija z kvalificiranim digitalnim potrdilom. V tem primeru lahko zavezanec izbere eno izmed štirih kvalificiranih digitalnih potrdil, a le digitalno potrdilo sigen-ca je za fizične osebe brezplačno. Postopek prevzema in cenik sta objavljena na spletnih straneh ponudnikov digitalnih potrdil.

Digitalna potrdila:

- SIGOV-CA ali SIGEN-CA ([Ministrstvo za javno upravo](#))
- POŠTA®CA ([Pošta Slovenije, d. o. o.](#))
- AC-NLB ([Nova Ljubljanska banka, d. d.](#))
- HALCOM CA FO ([Halcom, d. d.](#))

Podjetnik lahko uporabi tudi mobilno aplikacijo eDavki. V mobilno aplikacijo eDavki se zavezanec registrira z davčno številko in geslom. Vstop z digitalnim potrdilom ni mogoč. Za mobilno aplikacijo eDavki in spletni portal eDavki se uporablja isti uporabniški račun. Če ste se v eDavke že registrirali z davčno številko in geslom preko spletnega portala eDavki, se vam v mobilno aplikacijo ni treba na novo registrirati, temveč se zgolj prijavite z istim geslom. Več informacij je objavljenih na strani [Finančne uprave RS](#).

Podjetnik dostopa do e-DAVKOV na FURS-ovi spletni strani (prijava desno zgoraj):
<http://edavki.durs.si/OpenPortal/Pages/StartPage/StartPage.aspx>.

Za vso to birokracijo pri plačilu prispevkov (kot tudi npr. pripravo napovedi oz. oddajanje obračunov) lahko poskrbi tudi računovodski servis, katerega pa mora podjetnik pooblastiti.

Izpolniti morajo poseben obrazec, ki je objavljen na [spletni strani e-Davki](#). Izpolnjen in podpisan obrazec morajo oddati pristojnemu finančnemu uradu, na območju katerega imajo prebivališče. Kontaktni podatki uradov so objavljeni na [spletni strani Finančne uprave RS](#).

Več o tem si lahko preberete na spletni strani FURS v brošuri (klik na): [Davki za začetnike - FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE](#).

V skladu s 4. členom ZPSV morajo **samozaposlene osebe** plačevati naslednje prispevke:

- prispevek za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje,
- prispevek za starševsko varstvo in
- prispevek za zaposlovanje.

Če **samostojni podjetnik zaposluje delavce**, mora kot delodajalec obračunati in plačati prispevke za delojemalce v rokih in na način, ki je določen za akontacijo dohodnine od dohodkov, od katerih se plačujejo prispevki za socialno varnost v skladu z drugim odstavkom 335. člena ZDavP-1.

Zasebniki plačujejo obveznosti iz naslova prispevkov za socialno varnost na prehodne račune v skladu s Pravilnikom o podračunih ter načinu plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov RS (Uradni list RS, št. 141/04).

Delavcu mora **izplačati plačo najpozneje do 18. dne v mesecu za pretekli mesec**. Do konca plačilnega dne mora delavcu izdati pisni obračun, na katerem so podatki o delavcu in delodajalcu, plači, nadomestilu plače, povračilu stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkih, do katerih je delavec upravičen, obračunu in plačilu davkov in prispevkov ter plačilnem dnevnu.

Delodajalec mora delavcu najpozneje **do 31. januarja izdati za preteklo koledarsko leto pisni obračun plač in nadomestil plač**, iz katerega sta razvidna tudi obračun in plačilo davkov in prispevkov.

Na dan izplačila plače mora davčnemu organu predložiti obračun davčnih odtegljajev (obrazec REK-1), ki vsebuje obračun akontacije dohodnine in obveznih prispevkov za socialno varnost. Obračun se odda elektronsko prek sistema e-Davki (glejte poglavje 2). Obračunane obveznosti mora delodajalec plačati najpozneje v 5 dneh po izplačilu dohodka.

Delodajalec mora davčnemu organu predložiti obračun davčnega odtegljaja tudi v primeru morebitnih drugih izplačil obdavčljivega dohodka (npr. avtorskega honorarja, izplačila fizični osebi po pogodbi o delu, izplačila dijakom in študentom za obvezno prakso, ipd.) in **izplačil povračil stroškov v zvezi z delom ter drugih dohodkov iz delovnega razmerja**, ki se ne všttevajo v davčno osnovo. Obračun davčnega odtegljaja mora predložiti na ustreznem obrazcu (REK-1, REK-1a, REK-2) na dan izplačila dohodka, obračunane davke in prispevke pa plačati najpozneje v 5 dneh po izplačilu dohodka.

Minimalni prispevki za socialno varnost (za S.P.):

Naziv prispevkov	Stopnja	Za plačilo
Skupaj prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	24,35%	287,75 EUR
Skupaj prispevki za zdravstveno zavarovanje	13,45%	158,94 EUR
Skupaj prispevki za starševsko varstvo	0,20%	2,36 EUR
Skupaj prispevki za zaposlitev	0,20%	2,36 EUR
Prispevki skupaj	38,20%	451,41 EUR

Maksimalni prispevki za socialno varnost (za S.P.):

Naziv prispevkov	Stopnja	Za plačilo
Skupaj prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	24,35%	1.678,58 EUR
Skupaj prispevki za zdravstveno zavarovanje	13,45%	927,19 EUR
Skupaj prispevki za starševsko varstvo	0,20%	13,78 EUR
Skupaj prispevki za zaposlitev	0,20%	13,79 EUR
Prispevki skupaj	38,20%	2.633,34 EUR

Zgoraj navedene podatke (**Osnove za plačilo ter zneski prispevkov za socialno varnost**) lahko podjetnik preveri na spletni stani FURS: [Osnove za plačilo ter zneski prispevkov za socialno varnost | FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE \(gov.si\)](https://www.furs.gov.si/)

Podjetniki začetniki ne spreglejte delne oprostitve plačila prispevkov, ki so namenjeni tistim podjetnikom, ki so se prvič vpisali v katerikoli register. Od 1. julija 2013 dalje je ob prvem vpisu v poslovni register mogoče uveljavljati **delno oprostitvev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje**.

Minimalni prispevki, **februar 2022** znašajo **451,41 €** (v tem znesku ni upoštevana 50% oprostitvev plačila PIZ za podjetnike, ki so prvič vpisani v register).

Namen delne oprostitve je zmanjšati obremenitev samozaposlenih oseb ob začetku opravljanja dejavnosti ter spodbujanje podjetništva.

Osebe, ki so **obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovane kot samozaposleni**, so:

- **v prvih 12 mesecih** poslovanja **po prvem vpisu v poslovni register ali v drug register** oziroma evidenco oproščene plačila prispevka zavarovanca za **ZPIZ** in prispevka delodajalca **v višini 50**

odstotkov zneska prispevka. Minimalni prispevki za s.p. v tem primeru znašajo **307,54** evrov mesečno;

- v naslednjih 12 mesecih oproščene prispevka zavarovanca in prispevka delodajalca v višini **30 odstotkov** zneska prispevka. Minimalni prispevki za s.p. v tem primeru znašajo **365,08** evrov mesečno.

V primeru, da podjetnik uveljavlja 50% oprostitev prispevkov za PIZ, znašajo najnižji prispevki za samozaposlenega podjetnika za **februar 2022 v višini 307,54 € mesečno** (v naslednjih 12 mesecih (v drugem letu) se lahko uveljavlja 30% oprostitev prispevkov za PIZ in znašajo **365,08 €** mesečno).

Kako poravnati prispevke za socialno varnost?

Prispevki za socialno varnost plačujejo v tri različne blagajne (proračun RS, blagajno ZPIZ in blagajno ZZZS), ima vsaka blagajna svoj račun (IBAN). Potemtakem je treba vsak mesec izpolniti vsaj tri različne plačilne naloge (UPN). V brošuri [Davki za začetnike - FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE](#), na str. 14, so primeri izpolnjenih UPN (zneski – začetniki).

Podjetnik si lahko zmanjša stroške položnic, tako da združi različne dajatve na eni položnici (UPN). Kako to stori si lahko preberete v brošuri [Davki za začetnike - FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE](#), na str. 15 in 16.

Osebe z dejavnostjo lahko vse prispevke za socialno varnost plačajo v enem znesku, če se v svoji spletni banki prijavijo na prejem e-računa, pri čemer se s prejeto prijavo na prejem e-računa šteje, da se zavezanec strinja s »[Splošnimi pogoji plačevanja dajatev z e-računom](#)«. Davčni organ bo takšnemu zavezancu na podlagi obračuna prispevkov za socialno varnost pripravil t.i. zbirni plačilni nalog, ki bo vseboval podatke o javnofinančnih blagajnah, vrstah in višini dajatev, ki jih je treba plačati. Zbirni plačilni nalog bo FURS poslal zavezancu (prek njegove banke) v obliki e-računa v enotni standardizirani obliki eSlog, ki bo vključeval tudi obvestilo v pdf obliki.

Opomnimo še, da **prispevki za študentski s.p.** (višina prispevkov za dijake in študente) so že nekaj let enaki višini prispevkov za polni s.p. (gre za samozaposleno osebo, ki je zavarovana za polni delovni čas 40 ur), kajti **študentski s.p.** že nekaj let ne obstaja več.

Glede **prispevkov za s.p. v času porodniškega dopusta**, opomnimo, da samostojnim podjetnicam med porodniškim dopustom ni treba plačevati prispevkov, saj jim te iz proračuna izplačuje država.

Prav tako jim pripada pravica do materinskega nadomestila za čas koriščenja materinskega dopusta. Osnova za izračun materinskega nadomestila je povprečna osnova, od katere so bili obračunani prispevki za starševsko varstvo v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo prve vloge za materinski dopust.

Prvih 105 dni znaša višina materinskega nadomestila 100% osnove. Osnova za posamezno vrsto nadomestila je povprečna osnova, od katere so bili obračunani prispevki za starševsko varstvo v strnjanih 12 mesecih. Pri tem se kot zadnji mesec šteje osnova, od katere so bili obračunani prispevki v predpreteklem mesecu od vložitve prve vloge za dopust. Nadaljnjih 260 dni prejema podjetnica starševsko nadomestilo v višini 90% zgoraj omenjene osnove. Vendar pa to nadomestilo ne sme biti nižje od 55% minimalne plače na dan 31. 12. 2006, kot to določa ZUTPG (tj. neto 252,04 €).

Popoldanski s.p. ni pravni oziroma zakonski termin. Zato ga ne najdete v zakonih ali pravnih aktih. Gre za pogovorni izraz, ki označuje samostojnega podjetnika, ki opravlja postranski poklic in ki si prispevkov za socialna zavarovanja ne plačuje sam, ampak je zavarovan za polni delovni čas pri drugem delodajalcu. Nosilec popoldanskega s.p. kot nadomestilo za opravljanje dejavnosti plačuje pavšalne mesečne prispevke.

Glede višine pavšalnih mesečnih prispevkov za socialno varnost samozaposlenih – t.i. **popoldanski s.p.**, si lahko preberete več v članku, ki je objavljen na SPOT Svetovanje Koroška, več tukaj: <https://www.podjetniskicenter-sg.si/Novice/ArtMID/1322/ArticleID/3961>

Za SPOT svetovanje Koroška
Podjetniški center Slovenj Gradec d.o.o.
Veronika Zupanc, podjetniška svetovalka

Viri:

SURS: Povprečna mesečna bruto plača za leto: <https://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/74>

FURS: Osnove za plačilo ter zneski prispevkov za socialno varnost:

https://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/prispevki_za_socialno_varnost/osnove_za_placilo_ter_zneski_prispevkov_za_socialno_varnost/

FURS: OBRAČUN PRISPEVKOV ZA SOCIALNO VARNOST

(OPSVZ): https://edavki.durs.si/EdavkiPortal/openportal/CommonPages/Opdynp/PageD.aspx?category=samozaposlene_osebe_fod

FURS: https://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/prispevki_za_socialno_varnost/

ZZS: Preglednica prispevkov:

<https://zavezanec.zzs.si/wps/portal/portal/azap/prispevki-za-obvezno-zdravstveno-zavarovanje/preglednica-prispevkov>

ZPIZ: Zavarovanje in prispevki: <https://www.zpiz.si>

Zakon o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (ZUTPG):

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4932>

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska Unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj
www.eu-skladi.si